

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Melyben: Vidéken:
 Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
III. MÓRIZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Fel a királyhoz.

(P. E.) Találgatják erősen a politikai körökben, fogadja-e a magyar király v. b. t. tanácsosait, vagy beéri Tisza István tanácsaival.

Mi azt hisszük, hogy fogadni fogja. Ujév előtt vagy után, az mellékes körülmény. A mi házuk nem ég. A pénz- és véradóra nem nekünk van szükségünk.

És ha mégis csalódnánk? Ha nem hívná a király a tanácsosait? Ha ennek a rossz lelkű embernek sikerülne elszigetelnie királyunkat tanácsosaitól?

Kimondjuk bátran. A v. b. t. tanácsosoknak még ez esetben is kötelességük elmenni. Kötelességük kihallgatást kérni és ott rámutatni, hogy ez az eszelős gyerek üszökkel játszik, melylyel könnyen lángba boríthatja államiságunk ezeréves épületét.

Nem az első eset az ő közbelépésük. Történelmi multunk egész folyamán többször sikerült már ily módon hazánktól nagyobb bajokat elfordítani. Sikerült egy-egy Kollonicstól, Bachtól, Schmerlingtől megszabadulnunk.

Ezek közül most csak egy esetet említünk fel. Azt, amely úgy ráillik a mostani viszonyokra.

Ausztria fiatal korában is olyan volt, mint ma, vénasszony korában — kikapós. Nem elégedett meg a magáéval, hazánkat akarta elhódítani: az osztrák örökös tartományok sorába iktatni.

Erre legkedvezőbbnek kínálkozott az az idő, mikor a török kitakorodott hazánkból.

Lengyel, bajor, francia segítség vette le ugyan rólunk a másfélszázados bilincseket, de azért ő a szabadító. Legalább annak tartja magát, akinek ezért nemzetünk legalázatosabb szolgálja. — A nép teljesen kiszípolozva a szpakiktól, janicsároktól, s főleg az oly régóta nyakunkon élőködő német zsoldosoktól.

A Wesselényi-féle összeesküvés szent mátyrjainak fejei csak nem rég hullottak porba Pozsonyban és Eper-

jesen javában működött a két vértörvényszék.

Soha kedvezőbb alkalom a megfélemlített és koldussá tett országot osztrákká tenni!

Vállalkozó is akadt reá. De van-e gazság a világon, a melyre ne akadna? Pirulj el te papir! vérünk szülöttje, testvérünk, magyar. Kollonics Lipót-nak hitták.

Hogy miket művelt ez a gonosz ember saját faja ellen, arról kötetek vannak írva, és elmondhatjuk hazánk történelmének szomorú, sötét kötetői ezek.

Csak az Isten őrzött, hogy el nem vitt bennünket az ördög — azaz hogy nyakunkba nem került az osztrák járom.

Mikor gyümölcseivel készen volt, Bécsbe rendelte a magyar főpapokat és rendeket, hogy az általa kidolgozott új kormányzati rendszert, helyesléssel szentesítsék. Ez az új rendszer a magyar alkotmány elkobzása volt. Szerinte ezentúl hazánk az osztrák tartományokkal egyöntetűleg kormányoztatik.

Történelmi pillanat volt ez. Éppen úgy mint azok, melyeket most élünk. Kollonics az előadói székbe ülve önhittent terjeszti elő nemzete ellen intézett merényletét. Titokzatos csend ül a teremben. A Wesselényi-féle szövetkezés áldozatainak sorsa ott lebeg mindenki előtt.

Ekkor felemelkedik helyéről Széchenyi György kalocsai érsek. Fejénél, úgy véli, fontosabb a haza üdve. „Mély alázattal könyörgök felségednek, — úgy mond — méltóztassék tervbe vett szándékaitól elállani. Embereink felfognak jajdulni ezen pusztaságra jutott országban. Kezeiket éghez emelendik és a számtalan árvák és özvegyek zokogá: a boszut fog kérni a gyászos panaszkok szerzőire. A magyar nemzetnek nagy érdemei vannak az ausztriai házkörül. Tudva van, mennyi vért ontott érdekében. Ma égetik és ölik a magyart . . . Nyelvem fennakad, kezem reszket, szemeim könybe lábadnak, többet mondani nem tudok. A bajoknak egész serege fog az ujításokból származni . . .”

Mint hathattak Lipót királyra e

szavak, nem tudjuk. Annyi bizonyos, hogy Kollonics minden erőszakoskodása dacára sem tudta rendszerét többé érvényre juttatni és hogy Lipót halálos ágyán azt tanácsolta fiának, I. Józsefnek, hogy beküldjön ki a magyarokkal.

Ilyen eredményei voltak egy udvari tanácsos, bátor lelkes fellépésének.

Lesz-e ki ma nyomdokába lép? Aki megmondja a Felségnek bátran az igazat? Rámutat a sebre, melyet egy nemzet érez?

Nem tudjuk, de szeretnénk, ha lenne.

Ez lenne az egyetlen kivezető a mai utvesztőből, mert mi még mindig nem tételezzük tel királyunkról a rosszakaratot, csak azt hisszük, hogy rosszul van informálva.

Fel hát a királyhoz! Ez a nemzet kérő szava v. b. t. tanácsosokhoz.

Politikai híreink.

— Budapest, december 27. —

Az ünnepek után.

Szinte nyomtalanul suhant el ez a „két ünnepnap.” Az izgalom nem enyhült, az idegek feszültsége nem csillapodott és a lelkek nem teltek meg gyönyörű jelentőségével. Tisza István Deésre utazott, csak-hogy módja ne legyen találkozni a pártjával, amelyből most már mindhangosabban rikitoz elő a kívánság: hol a béke? Ma megérkezett és estére a szabadelvűpártban megint megpróbálta a vihar elé harangozni azzal, hogy ő hirdeti a vihart. A helyzetben eszerint semmi változás, sőt még csak kilitás sincsen arra, hogy hirtelen legyen. Este a szövetkezett ellenzék tartott értekezletet, a holnapi ülésben pedig vagy nem történik semmi — ez a nagyobbik valószínűség — vagy igen nagy meglepetés következik be. Ahogy halljuk, ezzel az eshetőséggel számolni kell.

Tisza ugyanis a szabadelvűpártban kijelentette, hogy a lex-Daniellet most már semmi esetre sem akarja keresztülvinni az alakulást, hogy indennitáshoz jusson — de ez ugyanis hiábavaló próbálkozás lenne — de azért teljeseo gyanutlanul nem szabad a holnapi ülés elé nézni.

Az ellenzék álláspontja a régi: Tiszának, aki annyiszor sértett törvényt, nem könnyíti meg a helyzetét azzal, hogy indennitáshoz juttatja. Ha törvénytelenül akar választani és ebbe bele bírta vinni a királyt, ezáltal az ellenzékre ódium nem háramlik, mert a kormány volt az, mely a mostani

Olcsóbb mint bármely **végeladás!**

DEBRECZEN, Piacz-utca 47. sz. a Dróher sörcsarnok mellett (az „Emke” kávéházzal szemben.)

az árak tulhalmozott raktár miatt mélyen leszállítva lettek Gerő férfi- és gyermekruha áruházában. <<<<<<

helyzetet előidézte az erőszakoskodásaival, az ok nélkül és okatlan módon való forszírozásával olyan kérdésnek, amelyet ő keresztül nem hajthat, mivel mindenki tudja róla, hogy nemzetellenes célra kell neki.

Ha indemnitást adnának neki, akkor ugyancsak a törvénytelen alapra keresne tetőt a választásokkal s azok után ismét ököllet akarna dolgozni. Arról tehát szó sincs, hogy valaki ehhez az úhoz hidat építsen neki. Maga kereste a zsákutcát, amelybe jutott, onnan kerüljön ki maga; de minden lépésével inkább beletéved a jogfosztás, a törvénytörés fertőibe.

Az ünnepek után szóval az a helyzet, ami az ünnep előtt: az ország előtt itt áll a kimélet nélkül való, késhegyig menő harc kilátása. Az ellenzéknek módja volt a két ünnepnap alatt is meggyőződnie arról, hogy az összecsapástól, akármilyen meg nem engedett fegyverrel dolgozik is a kormány, félnie nincs oka.

Szerte az országban a lelkek át vannak itatódva az elszánt, mindenre kész lelkesedés tüzávalával s szinte várják azt az órát, amelyben állásfoglalásukkal sújtó ítéletet nyomhatnak a kormány homlokára. A kerületekben mindenütt teljesen szervezve van az ellenzék és a választások — még mindig azt irhatjuk, ha ugyan meglesznek — csak nagyobbíthatják az erejét és emelhetik az önértékét annak a tábornak, amely a nemzeti igazságokért indult a küzdelembe s folytatja azt a diadalig.

Készülődés a holnapi ülésre.

Az egyesült ellenzék vezértő-bizottsága ma délelőtt 11 órakor a függetlenségi pártkörben ülést tartott. A tanácskozáson, amelyen Kossuth Ferencz elnökölt és valamennyi ellenzéki párt képviselve volt, a holnapi képviselőházi ülés eshetőségeivel is foglalkoztak.

Vármegyénk és vidéke.

Bál Hajduhadházon. A hajduhadházi függetlenségi és 48-as kör, karácsony

Mesék a szivről.

Írta: Somló Erzsike.

I.

Izgalmas, küzdéstele álomból felébredve, fáradtan és fásu tan szolt gazdájához a sziv:

— Elég volt az álmodozásból: nem kell több álom. Szerettem, szerettek, küzdöttem, szenvedtem, megismertem az üdvöt, a hitet, a gyönyört és a menyorszagot de meg a fájdalmat, a kint, a gyötrelmet is. Fáradt vagyok. — Egy vágyam maradt csupán: pihenni, elfeledni mindent, vágyaimat, a boldogságot, a szerelmet, emlékeivel együtt. Szemelj ki számomra kis gazdám egy csendes helyet, dobj a többi lum lom közé, hogy lépjen be por és feledés engemet is.

A gazdája megsajnálta szegényt, hogy ily fiatalon, már is lemond az életről és mindenről, ami szép, ami éltet és lelkesít. De istenem, ha ily könnyű szerrel boldogíthatja, miért is ne tenné meg? Fogta hát és eltette a többi divatját mult holmi közé.

Már el is felejtette, hogy ott van, oly nyugodtan viselkedett. Egyszer aztán egy zord téli napon szegény asszony jött a házhoz és didergő, beteg gyermekének valamint önmagának holmi régi, kopott ruhadarabokat kért.

Inkább unalomból, semmint könyörületből — mert, hogy is lehet könyörület ott, ahol a sziv el van dugva a régi holmi

másnapján szépen sikerült táncmulatságot tartott a nagyvendéglőtermében. A rendezőbizottság, élén Tatar Gábor elnökkel, gondoskodott róla, hogy a szép asszonyok és leányok ne áruljanak petrezselymet.

Választási mozgalmak a megyében. A szintiszta ellenzéki Hajdumegyében a választások előszele nem keltett nagyobb érdeklődést. A kerületekben az eddigi képviselők lépnek fel újra. A hajduszoboszlói kerületben Kovács Gyula, a hajdunánásiban Rákosi Viktor, a kabaiban Pap Elek megválasztása feltétlenül bizonyos. A kormánypárt alighanem még jelöltet sem állít ellenök. A kormánypárt egyedül Hajduböszörményben mozog és fog jelöltet állítani a függetlenségi Benedek Jánossal szemben.

Megrontott ünnepek. A tiszacsegei tanyákon járt az ünnep alatt B. Kovács István négy társával betlehemezni. A tanyákon a vallásos énekeket ajándékokkal jutalmazták. Az ajándékok miatt lett aztan kellemetlenségük az ajándékozónak is, ajándékozottnak is. Ugyanis csak engedélyvel lehet üzeni a betlehemezés régi szokását. Kovácsékot megfogták a csendőrök s mivel nem volt engedélyük, a kapott ajándékot elkobozták. Az elkobzott holmik között egy kilogramnyi jófajta magyar dohányt találtak. Kovácsék azt vallották, hogy Deliházi nevű tanyán kapták az éneklésért. A csendőrség megindította a nyomozást.

Alvó emberek a fákon.

Budapestben a szegényebb néposztály hihetetlen nyomoráról szóló statisztika újabb adattal gyarapodott. A budapesti rendőrség razzsiát tartott a ligetben és az iparsarnok körül, a liget fainak a tetején összekötözött csavargókra bukkantak. A rendőrök eleintén azt hitték, hogy megfagyott emberek vannak a fán, csak mikor már kibújtak a rongyaikból és szétvágták a köteleket, akkor látták, hogy élő emberek alszanak itt a fán. Né-

között — teljesítették kérését. Keresés közben azonban rátaílt a sziv egykori gazdája az ő nyugalomba vonult szivére. Ugy megörültek egymásnak!

— Édes kis gazdám — könyörgött a sziv, — vigyél vissza az életbe, az én világomba. Hadd küzdjek, szenvedjek, hadd tiporjanak és ejtsenek mély sebet rajtam, csak ez a nyugalom, ez a mindig egyforma levegő ne fullasszon! Ezerszerte jobban fáj az nekem, mint a legnagyobb fájdalom. Vegyél vissza magadhoz. Adjál vissza az életnek, az én világomnak, hogy örüljek ismét a szép természetnek, a napsugárnak, a virágok illatának, a pacsirta dalának, sőt még a szenvedésnek is.

És ha panaszkodni mernék újból, kis gazdám, a sok szenvedés miatt, amit az élet rám ró, emlékeztess csak arra a sötét egyformaságra, a vágy és álom nélküli sivar életre, amit egyideig folytattam. S tudom, hogy új erővel, kitartással, tántoríttatlanul fogok küzdeni, mert az én életem, az én világom mégis csak a szeretet, a szerelem, az álom, az ábránd, a küzdelem és a szenvedés.

II.

Büszkén és elbizakodottan tért haza az Ész, mivelhogy ismételten győzött a Sziv fölött.

— Lám lám, ügyes hadvezér vagyok. — dicsekedett. — Manapság én nyertem meg a csatát. Ma is egy fiatal leányszíven győ-

melyik fán egész családok telpedtek meg. Apa, anya és a testvérek.

Az éjjeli menedékhelyt a fák tetején egy rondórellenőr vette észre és jelentést tett róla a razzsiát vezető fogalmazónak. Eleintén el sem akarták hinni, hogy ilyesmi is lehetséges volna, de a következő pillanában fütty hangzott keresztül az ágak között, amelyekből a rendőrök azonnal megismerték, hogy ez a fütty a ligeti csibészek jele, amelyivel egymást figyelmeztetik a közelebbi veszedelemre. A fütty azonban ez alkalommal nem haszál, az emberek nem futhattak szét, mert még lefekvés előtt oda-kötözék magukat a fák ágaihoz.

De meg azután nem is volt okuk a szökésre, a fák között alvó alakok legnagyobb része földhöz ragadt, nyomoruságos koldus, akiknek bűn nem igen nyomja a lelkét, épen csak a szegénységük miatt huzódtak ide fel a fák tetejére.

Negyven ilyen alakot huztak le a rendőrök az ágakról, akik közül össze-vissza csak négy olyant találtak, akik régi ismerősei a rendőrségnek. A negyven nyomoruságos ember közt volt egy hatvanéves agastyán is, aki azt vallja, hogy évek óta minden télen, nyáron így lakik künn a ligetben. Van közöttük sok koldus is, sánták, vakok, akik este felé úgy szállingóznak ki a ligetbe, mintha valami meleg családi tűzhely volna.

Mire képes a szerelmes nő?

Vőlegényszöktető özvegyasszony.

Párját ritkító eset történt karácsony második napján a fővárosban. Az eset részletei a következők:

Szabó Péter huszonnyolcz éves magánhivatalnok három esztendővel ezelőtt került föl Nagyváradról Budapestre. Itt csakhamar alkalmazást nyert a műmialomban, ahol megszerették az igyekvő fiatalembert.

Különösen megkedvelte B. A. cégvezető, aki családja körébe is meghívta. A cégvezetőnek tizennyolcz esztendőös leánya van: Ilonka. A szökehadju, madonna arczu hajadonba csakhamar beleszeretett Szabó Péter. A szülők jó szemmel nézték a fiatalok közeledését, annál is inkább, mert

zedelmeskedtem, aki véghetetlen rajongással szeretett egy fiatal hadnagyot és mégis egy öreg tábornoknak esküdtött örök hűséget az oltár előtt.

Ekkor megszólalt a Sziv, bus, panaszos hangon:

— Az igaz, ha mi ketten egymás ellen harcolunk, többnyire te vagy a győztes. De azért néha felém is hajlik a palma és a te diadalod még sem tökéletes! Hogy is volna hát, ha egyesítenék az érdekeinket és társas üzletet nyitnánk? Osztoznánk a nyereségen. Hallgassuk meg kölcsönösen egymás szavát, támogassuk egymást a helyeit, hogy lerontsa az egyik, amit a másik épített. Pontosan följegyezzük, hogy mit végezett az egyik és mit a másik, aztán az év végén aszerint osztjuk el a nyereséget.

Tetszett az Észnek ez az ajánlat és ráállott próbaképen egy esztendőre. Együtt indultak el a hódító utra és most még nagyobb volt az Észnek sikere, mivelhogy az embereknek hízelt a gondolat, hogy a szivnek is van része benne, ha az eszükre hallgatnak.

Az üzleti év végén együtt nézték át a számadásokat és kitént, hogy a Szivnek tiszta nyereségi kontója egészen üres. Mindent az Ész kaparított meg magának. S elhatározta a sziv, hogy fölbontja a szerződést: menjen mindenki a maga útjára.

Szabó édes atya jómodu földbirtokos az Érmelléken. Mindössze azt kötötték ki, hogy az esküvő csak a jövő év őszén történhetik meg.

Mikor a fiatal ember annak oka után kérdezősködött, a jóvendőbeli anyós nyíltan megmondotta:

— Ne haragudjék, hogy ilyen próbára tesszük a türelmet. De lássa, én az első férjemhez három heti ösmeretség után mentem. A vége az lett, hogy az esküvőnk után hat hónappal már beadtam ellene a válókeresetet. Nagyon jó, ha a fiatalok megösmérik egymást. Mit tesz az a pár hónap, amikor egész élet áll előttük?

— De én egész lelkemmel szeretem Ilonkát és ő is engem! — könyörgött Szabó.

— Tudom, tudom, ha az ember fiatal, egész lelkével szokott szeretni. Csak hogy az életben nem pusztán szerelem kell.

Az esküvőt 1905. őszére halasztották. Addig is a malom tisztviselő szorgalmasan eljárt B.-ékhez és kifogástalanul teljesítette vőlegényi kötelességét.

Az érdekes özvegy.

Szabó Péter legénylakása az Árpáduca 14. szám alatt levő házban volt. Néhány héttel ezelőtt, amikor lefelé jött a lépcsőn, magas, erős termetű, fekete szemű nővel találkozott. Az asszony hosszan megnézte a karcu, szőke fiatal embert; még utána is fordult. Másnap ismét találkoztak. A hölgy akkor valamelyik lakó nevét kérdezte Szabótól, mire az udvariasan válaszolt. Az ösmeretség így megléven kötve, az ezután következő beszélgetések már intímek voltak.

Ezek során tudta meg Szabó, hogy ösmerősője özvegy Sztatina Tihamérné, a férje gazdag kereskedő volt és meglehetősen vagyonos hagyott reája. Gyermeke nincsen és Kassán él rokonainál. Most Budapesten lakik a Continental szállóban, hogy régi belső baját megvizsgálhassa a fővárosi hírneves orvosokkal.

Az Árpáduca 12. szám alatt gyermekkori barátja lakik, azért szokott ide eljárni.

Egyszer az özvegy hirtelen roszullétet színlott s arra kérte Szabót, kísérelje el, szállodai lakására. A fiatal ember eleget tett a kívánságnak.

Ettől fogva Szabó gyakrabban járt a Continental szállóba, mint a menyasszonyához.

Ilonka sejt és sir.

B. Ilonka természetesen, nyomban észrevette azt a változást, amelyen vőlegénye keresztül ment. Ezer apró semmiség, amelyből a nők mégis sokat tudnak következtetni.

— Péter, maga nem szeret már engem! — mondotta zokogva a vőlegényének.

De a fiatalember tiltakozott s égre földre esküdözött, hogy első és utolsó szerelme ő, csak ő. . . A leány úgy, ahogy megnyugodott, de mert az elhidegülés és szórakozottság jelei csak nem akartak elmúlni a vőlegényénél: sokat sirt titokban.

Az anyja észrevette ez kivalatta. . . Ekkor nagy jelenet játszódott le B.-éknél. A czégyvezető felesége heves hangon szemére lobbantotta a fiatal embernek a magaviseletét s követelte tőle: vagy pusztuljon ki becsületes emberek házából, vagy pedig viselkedjék úgy, ahogy becsületes emberek házában viselkedni szoktak.

Szabó némán, lehajtott fejjel hallgatta a szózuhatagot. Amikor végre az asszony elhallgatott, odalépett menyasszonyához, megfogta a kezét és így szólott:

— Bevallom, hogy elvesztettem önmagamam; de e pillanatban ismét magamra találtam. A hűséges párja fogok tenni Ilonkának. . .

Könyvek és csókok pecsételték meg a fogadalmat. A megtért bűnösnek mindent megbocsáttak s ismét visszatért a régi kerékvágásba minden.

Az özvegy fenyegetődik.

Ez az eset december elején történt Sztatinayné, természetesen nyomban észre vette, hogy barátja idegen befolyás alá került. Megkísérlett tehát mindent, hogy ismét magához ragadja prédáját. Ez azonban sehogysem ment, mert Szabó hősiiesen védekezett a negyven felé közeledő özvegy bájai ellen.

Sztatinayné még vitriollal is fenyegetődött, de eredménytelenül.

— Nem szegem meg fogadalmamat! — ez volt minden kísértésre a válasz.

Az özvegyasszony sehogy sem tudott ebbe belenyugodni s mindentéle tervet forralt agyában, hogy visszahódítsa.

Az özvegy, mint szöktető.

Hosszas sirás és könyörgés után végre annyit elért, hogy Szabó megígérte neki, hogy karácsony második napján, délután meglátogatja. Ugy egy óra felé csakugyan meglátogatta.

— Rettenetes főfájásom van — evvel fogadta az özvegy — szeretnék kicsit kocsikázni. Nem jönne velem?

A fiatal ember beleegyezett, mert úgy gondolta, hogy úgy is utoljára van nála: hogy kellemetlenkedjek tehát.

— Te — szölt a barátjához — nem lenne kedved kimenni Gödöllőre?

Szabó erősen huzódzott, de aztán mégis csak beleegyezett. Ugy állapodtak meg azonban, hogy még Gödöllőre sem mennek be. Szabó nem akarta, hogy hölgygel lássák, hanem csak a szántóföldeken fognak sétálni és legközelebbi vonaton visszajönnek Budapestre.

Az asszony váltotta meg a jegyeket és felültek a félhárom óra tájban induló kassai gyorsvonatra. Mikor a vonat Gödöllő tájékán meglassította a futását, a fiatal ember ki akart szállani. Sztatinayné visszanyomta az ülésre:

— Nem szállunk ki!

— Nem?

— Nem! Jösz velem Kassára. Szeretlek, te is szeretsz, nem tagadhatod. Ki választhat hát el bennünket? Senki, még az isten maga sem.

Betrány a vonaton.

Hevesen magához ölelte a fiatal embert és csókokkal borította. A többi utas meglepetve nézte ezt a jelenetet s nem tudta mire vélni. Szabó kézzel-lábbal védekezett, tiltakozott, ki akart bontakozni az ölelő karokból, de mire kiszaladt a fülkéből, a vonat már elindult. Le akart ugrani, de ebben Hulyák Béla kalauz megakadályozta.

Szinte leirhatatlan jelenet következett erre. Szabó a legdurvább módon támadt az asszonyra és mindennek elmondotta, csak tisztességes asszonynak nem.

Az utasok közt Boronkay Oszkár honvédkapitány is volt. A százados a nő védelmére kelt.

— Uram, szabad így védtelen nőt inzultálni? — vetette magát közbe a honvédszázados.

Erre a megszóktetett vőlegény a katonatisztre támadt, hogy ne ártsa magát olyan dologba, amelyhez semmi köze sincsen. A szóváltás mind hevesebb lett, már-már tettelességre került a dolog, ha néhány férfi közbe nem lép. Szabó és Boronkay így csak a névjegyeiket cserélték ki.

Erre a honvédkapitány másik kocsiba ment át, míg Szabó ismét az özvegyet kezdte szidni. Így tartott ez Hatvanig. Itt a fiatalember ismét kiakart szállani, de Sztatinayné sirva a nyakába csimpaszkodott. Dulakodás támadt közöttük, ami a pályaudvaron óriási föltűnést keltett.

Az eszevesztett asszony.

Az állomásfőnök a csendőröket szólította elő, akiknek Szabó néhány szakgatott mondatban elbeszélte, mi történt.

— Nem igaz! Hazudik! — rikácsolta az asszony — ez az ur kétezer forintomat lopta el, azért akar szökni. . .

Általános elképedés! . . . Szabó is annyira megdöbbsent az alaptalan vád hallatára, hogy megmeredve nézett csabitójára.

— Tehát lopással vádolja ezt az urat? — törte meg a csendet végül a zsendár.

— Igen! — válaszolta elhaló hangon az asszony.

Az utasok, akik tanui voltak a gödöllői jeleneteknek, tiltakozni akartak a gyanúsítás ellen, de a csendőrök nem hallgattak reájuk, hanem felszólították mindkettőjüket, hogy nyomban szálljanak ki.

Akarva nem akarva, kiszálltak. A csendőrlaktányán ájultan esett össze az özvegy és mikor magához tért, zokogva vallotta be, hogy nem mondott igazat. Szabó Péter ártatlan.

Mindkettőjüket szabadon eresztették. Szabó az esti vonattal Budapestre utazott, míg Sztatinayné Hatvanban megvárta a kassai éjjeli személyvonatot s azon hazament Kassára.

Szabó másnap feljelentette az özvegyasszonyt rágalmazásért és személyes szabadságának való megsértéséért. Sztatinayné ellen azonkívül a hatvani csendőrség is emel panaszt hatóság félrevezetése czimén.

Az öngyilkos merénylő.

Vallomás a halálos ágyon.

Keddi lapunk táviratai közt már közöltük, hogy a fővárosi Lehel-utca 23. szám alatti ház korcsmájában mily rémületet okozott az a két revolvergolyó, amely a korcsma nagy üvegablakán röpült be és a tánczolók közül fültövön találta Becse Gyula szekereskatonát, Német Boris cselédnek pedig a nyakszirtjét találta el. A katona és a cselédeány azonnal összeestek és a tánczterem padlója pillanat alatt tele lett vérrel. A korcsma vendégei mind felugráltak, keresni kezdték a gyilkos merénylőt, de eredménytelenül.

Nyoma sem volt a gyilkosnak. A rendőrség is megjelent azonnal a helyszínen s megindította a vizsgálatot, de eredmény nélkül. Kratzer József személyében keresték a tettést, le is tartóztatták, de a csavargó tagadott mindent. A katonát és a leányt is azonnal kórházba vitték a mentők, ahol a katona reggelre meghalt.

Ugy látszott, hogy soha sem fog kiderülni, hogy ki a merénylő. A véletlen azonban segítségére jött a rendőrségnek.

Másnap éjszaka ugyanis a Kartács-utca egyik korcsmájának félreeső helyén öngyilkosságot kísérelt meg Kleib Lajos nevű 17 éves napszámos. Kétszer mellbelötte magát és összeesett. A mentők életveszélyes állapotban szállították be a Rókus-kórházba, ahol az ápoló apácának bevallotta, hogy ő követte el a Lehel-utcai merényletet.

Hogy miért tette, azt nem akarja megmondani, de az öngyilkosságot a rendőrségtől való félelmében követte el.

Színház.

Színházi hírek. Szerdán kerül színre Veber Pierre 4 felvonásos vígjátéka „A kis pajtás” a legutóbbi szereposztással. Kedden tartattak a rendelkező próbák a „Berndt Róza” című színműből. A „János vitéz” zongora próbái megkezdődtek s az operett a jövő hó közepén színre kerül fényes kiállításal. Szombaton a „Tavaszi” előadása 6 órákor kezdődik.

Az orosz nép küzdelme.

Harc az alkotmányért.

Pétervár, december 27. A kormány a következő kommuniké adja ki: A zemsztvo képviselők pétervári kongresszusa reformkivánásokat hangoztatott, amelyek a sajtóban, különböző városokban viharos üléseket és törvényellenes módon a városi dumákban megbeszélés tárgyát képezik. Olyan személyek behatása alatt, a kik igyekeznek a nyilvánosságban és az állami életben zavart támasztani és a kedélyek izgalmát céljaikra kihasználni, különösen az ifjúság tartott különböző városokban viharos üléseket és jelentette, hogy a kormányhoz különböző követeléseket kell intézni, melyek azonban a birodalom alaptörvényeltől szentesített megrendíthetetlen alapokon nyugvó orosz államrend szerint meg nem engedhetők. Utcái tüntetéseket tartottak, a rendőrséggel és a felsőbbbbséggel nyíltan szembeálltak. A fennálló államrend ellen irányuló ilyen mozgalom távol áll az orosz néptől, mely az államrend régi alapjaihoz hű. A mozgalom olyan jellegű akar adni a forrongásnak, mintha az általános jellegű volna. Megteledkezve a nehéz viszonyokról, elvakítva ama hadi reménytől, hogy az orosz állami élet évszázadoktól szentesített oszlopai radikálisan megváltoznak, a mozgalom árjába került személyek nem Oroszország hasznára, hanem ellenségei előnyére dolgoznak. A kormánynak kötelessége az államrendet és a köznyugalmat megvédeni minden olyan kísérlettől, mely a rendes működést meg akarja szakítani, szembe kell szállania minden kormányellenes jellegű gyűléssel, mely a nyugalmat és rendet meg akarja sérteni. Ez minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel meg fog történni. A bűnösöket, különösen államzolgálatban álló személyeket, felelősségre vonják. A gazdasági és városi gyűlések, valamint mindennemű társulatok kötelesek hatáskörük határain belül maradni és nem szabad oly kérdéseket érinteniök, melyeknek tárgyalására felelősségük nincs. Az önkormányzat szerveinek elnökei és az egyesületi elnökök is törvényesen felelősek azért, hogy ilyen kérdéseket vita alá bocsátanak. A sajtó szerveinek józan magatartást kell megővni az eseményekkel szemben és felelősségük tudatában megnyugtatólag kell hatniok a társadalomra.

Pétervár, december 27. Lotz városban nagy tüntetések voltak. A tüntetők közt proklamációkat osztogattak szét és ezek vörös zászlókkal és forradalmi kiáltásokkal vonultak végig az utcákon. A tüntetők és a rendőrség között összeütközésre került a sor, amelynél a rendőrségből is, a tüntetők közül is sokan megsebesültek.

Tájékoztató.

Decem버 31. A debreczeni Kossuth-dalkör Sylvester-estélye.

Decem버 31. Az István-gőzmalom munkásainak önképző és segélyző köre a Margit-fürdő disztermében Sylvester-estélyt tart.

Január 7. A hentes és mészáros ifjúság bálja a Bika disztermében.

Január 14. A vörös kereszt egyesület bálja.

Január 28. A csizmadia ifjak táncszünetje a Koronában.

Január 28. A timár ifjúság bálja a Bikában.

UJDONSÁGOK.

— **Városi választás.** A köztörvényhatósági bizottságban megüresedett három helyet ma, szerdán fogják betölteni választás útján. A péterfia utcái I. kerületben 1 bizottsági tagot választanak 1 évi megbizatással, a csapó utcái II. kerületben pedig 2 bizottsági tagot, az egyiket, aki több szavazatot kap, 4 évi, a másikat 1 évi megbizatással. Előreláthatólag az ellenzéki jelölteket fognak győzni.

— **Felolvasó estély.** A csütörtöki felolvasó esték harmadika e hó 29-én csütörtökön délután 5 órákor tartatik meg a r. kath. főgymnázium disztermében. A műsor ismét oly ügyesen van összeállítva, hogy teljesen méltó lesz a megelőző felolvasó esték műsorához. Lesznek ismét vetített képek, melyek színes képekben mutatják be, felolvasás keretében, a „Meváltó életét.” Az egyes számok közt szerepel Husz Lajos jeles zeneköltő bűbajos, fűlbemászó, kedves „Böcső dala”, melyet a női kar ad elő. Ezt követi Dománitzky Teréz kisasszony gordonka játéka, kit zongorán Werlin Sándorné urnó, hegedűn pedig Podolszky Margit kisasszony kísér. Föllép még ez estén ifjú Póka Gyula or Budapestről, ki Székely I. és Chopin műveiből ad elő zongorán. Aki ismerik e briliáns játéku zongoraművészt, érdeklődéssel néznek debreczeni fellépte elé. A felolvasó estére jegyek kaphatók Mihaovits I. gyógyszerárában és este a pénztárnál.

— **Választási mozgalmak Debreczenben.** A választási mozgalmak már teljes erővel megindultak. A szabadelvűpárt már jelölt is. A II. kerületben felléptette Münnich Aurélt, aki mellett már megkezdtek a korteskedést is. Mint értesülünk, a szabadelvűpárt az I. kerületben Thaly Kálmánnal szemben nem fog jelöltet állítani. A III. kerületben Dobieczy Sándor nem lép fel többé. A szabadelvűpárt itt Nyiry Sándor honvédelmi minisztert akarja felléptetni és már bizalmas kérdést intéztek hozzá, hogy a jelöltséget elvállalja-e? Az ellenzéki pártok még nem határoztak. Bizonyos azonban, hogy az I. kerületben dr. Thaly Kálmán, a II. kerületben dr. Bakonyi Samu lesz a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt jelöltje, akiket az új-párt is teljes erővel támogatni fog. A III. kerületben az új-párt fog jelöltet állítani, akit viszont a függetlenségi párt fog támogatni. Az új-párt jelöltjeül Szabó Kálmán kereskedelmi és iparkamarai elnököt emlegetik. A leghevesebb küzdelem a III. kerületben lesz, amelyet alkalmasint az ellenzék fog elhódítani.

— **Csokonai emlékkiállítás.** A Csokonai-kiállítási bizottsága ma d. u. 5 órákor a Csokonai szobában (Tisza palota, földszint) ülést tart, melyen már a beválasztott kültagok is részt vesznek. Tárgya lesz ez ülésnek a felkérő és körlevelek bemutatása, továbbá a Csokonai műveinek összes kiadásai, kéziratai, arcképei, élet és jellemrajzairól szóló kimutatás elkészítése, melyet a beérkező anyag lesz hivatalos teljesebb tenni, tökéletesíteni. — A Lőfkovits Arthur emlékérméin kívül érdekes lesz a Heykal Ede fűvészkerti főkertész virágcsokra Csokonai költészetének kedvenc virágaiból. Az arcképek és szobrok gyűjteménye lehetőleg magában foglalandja a nagy költőnek minden szobrát, arcképeit — bármily egyszerű kivitelben láttak azok napvilágot. Tóth András jeles debreczeni szobrászunk pedig a Hatvan-utcái Beregrászféle vassiremléknek kicsinyített mintázatát készíti el a kiállításra. A Ruzicska vezetése alatt álló Csokonai nyomda a költőnek legsikerültebb Kovács János féle életnagyságu arcképeről felvételeket készít s azok után művészi kivitelű levelező-lapokat és képeket állít elő. Szóval mindannap újabb és változatosabb tervezetésekről hallunk, melyek mind azt bizonyítják, hogy közönségünk érdeklődése a százados emlékünnepe és a kiállítás iránt napról-napra fokozottabb mértékben nyilvánul.

— **Elhalasztott vásárnapok.** A városi tanács felterjesztésére a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy tekintettel a keresztény és zsidó ünnepekre az 1905. évben a szentgyörgynapi vásár április 10 és 18, a Dienes napi vásár pedig október 9 és 15. napjai közt tartassék, míg a hortobágyi vásár június 23-án. A tanácsnak most már gondoskodni kell arról, hogy kellő módon közhírré tétessenek a vásár napjai.

— **Bészler Lajos temetése.** Bészler Lajos volt városi tanácsnok temetése nagy részvét mellett kedden délelőtt 10 órákor ment végbe a Széchenyi utcái kertből, ahol a Budapestről hazaszállított holttestet ravatalra helyezték. A gyászszertartáson megjelent a városi tanács Kovács József polgármester vezetésével a gyászszertartást Szele György lelkész végezte, megható beszédet mondott. A debreczeni dalegylet, amelynek az elhunyt alapító tagja volt, megható gyászdalt énekelt. A sirnál a városi tanács nevében Király Gyula tanácsnok mondott beszédet, amely után a debreczeni dalegylet adott elő megható gyászeneket. Az elhunytat a Kossuth-utcái temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **Karácsonyi aranylakodalom.** Meghatóan szép családi ünnepet ült karácsonykor Faragó István és neje Kovács Juliánna. Karácsonykor ülték meg nagyszámú gyermekeik és unokaik körében boldog házasságuk 50 éves fordulóját, aranylakodalmat.

— **Eljegyzések.** Tarnói Buócz István Kőszegen állomásozó honvédfőhadnagy eljegyezte Debreczen Áts Nagy Ferenc rendőrfogalmazó bájos leányát, Irénkét. — Berger Adolf debreczeni tüzserkereskedő eljegyezte Wieder Gedeon nyírbelteki kereskedő Bertuska leányát. — Sehírf Déniel debreczeni tollkereskedő leányát, Leonát eljegyezte Schwartz Sándor Budapestről.

**Órák, ékszerék
legolcsóbban**

Halász Nándornál **DEBRECZEN,**
Piacz-utca 24. sz.

— **Előadások a szabad iskolában.** A szabad iskolában ma, szerdán nem lesz előadás a művelt közönség számára. Csak egy hét múlva, az új esztendőben kezd meg előadásai sorozatát dr. Tüdös Kálmán orvos az iskola hatásáról a gyermekek testi fejlődésére és egészségére. Ez nagyon érdekesen egészíti ki Sáfrány Lajos imént befejeződött ciklusát és — amint Tüdös Kálmán ösmerjük — tanulságos élvezetet fog nyújtani a hallgatóságoknak.

— **Nyugdíjellenőrző bizottsági ülés.** A nyugdíjellenőrző bizottság kedden délután ülést tart, amelyen két nyugdíjazás ügyét tárgyalták le.

— **Esküvő.** Groszmann Ignác banktulajdonos, tartalékos hadnagy vasárnap délután 3 órakor vezette oltárhoz Turai Margitot, Turai Farkas bájos leányát.

— **Kefegyérik munkások egylete.** A debreczeni Stern-féle kefégyár munkásai segély és önképző egyletet alakítottak. Az egylet elnöke Nagy Lajos gyárvezető lett. A választmány könyvtár és dalárda alakítását is elhatározta.

— **Hirtelen halál.** Ganarda József 8 éves lelenzgyermek hétfőn délben Telekuteza 80. számú háznál hirtelen rosszul lett s mire orvost hívhattak volna hozzá, meghalt. Varga Emil dr. orvos a kis lelenzgyermek holttestét a közkórházba szállította, ahol felboncolták.

— **Kivándorló csizmadia.** Amerikába készül Debreczenből Bodnár Balázs 40 éves csizmadia. Az utlevelét már ki is váltotta. Bodnár a találmányait akarja értékesíteni az újvilágban.

— **Mérnöki iroda Debreczenben.** Sipos és Szász okleveles mérnökök mérnöki irodájukat január 1-én Piacz-utca 58 sz. a bankpalotában I. földépcső, II. em. 28 sz. alatt nyitják meg.

— **Halálozás.** Az alábbi gyászjelentést vettük: Szomorodott szívvel tudatjuk felejthetetlen jó nőm, gondos édesanya, hü gyermek, szerető testvér, meny, sógornő és jó rekon néhai Kecskés Eszter polgár Ménes Istvánné asszonynak f. hó 26-án éjjel 12 órakor életének 35 ik, boldog házasságának 16-ik évében, rövid szenvedés után történt csendes elhunytát. Felejthetetlen lettünk földi részei f. hó 28-án délután 2 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint Bethlen-utca 59-ik számú házunktól a nagy templomban tartandó gyászszertartás után a Péterfia-utcai temetőbe örök nyugalomra helyezni, mely végtisztességtelre rokonainkat, ismerőseinket és a n. é. közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1904. december hó 27-én. Bannatos férje: Polgár Ménes István, gyermekei: Mária, István, András, Zsuzsika, Ferencz és Katicza.

— **Még a gazda elidőgált.** Nagy riadalmat keltett kedden reggel a Piacz-utczán Molnár István gazdálkodó két lóva, melyek iszonyu vágatással vonszolták végig a szekeret az utczán. A gazda ugyanis be tért a depóba pálinkázni és a Dégenfeldtérén felügyelet nélkül hagyta a szekeret lovastul. A lovak valamitől megijedtek, megbokrosodtak és a Dégenfeldtérén keresztül a Piacz-utczára vágattak, hol a gyalogjáróra vonszolták fel a szekeret, mely erősen meg rongálódott. A gazdát meg fogják hírságozni.

— **Adományok.** A siketnémák karácsonyára még a következő adományokat vettem, amelyekért az egyesület nevében szintén hálás köszönet mondok: dr. Irinyi István 3 k. özv. Merényi Ferenczné 2 k. özv. Vargha Ferenczné 2 k. Kerek Eszti

1 k. Szabó Katures Sándor 40 fill és egy kosár alma, Pongrácz Géza 12 drb. irón, 12 drb. jegyzőkönyv, 6 csomag színes irón, 5 doboz levélpapír és többféle karácsonyfadísz, Békés Lajos 6 pár harisnya, 4 pár kesztyű, Ippen és Schwarcz 12 pár harisnya, 3 drb. sapka, 6 pár keztyű, 3 drb. belső öltöny, Wallerstein Fülöp fiai cég 4 pár keztyű, 10 pár harisnya, Donogán és Somossy 2 k. Füleky Pál egyesületi pénztáros.

— **Elütötte a vonat.** Karácsony napján történt, hogy Váradi István 75 éves talyigást a csapó-kerti átjárónál elütötte a vonat. Mialatt a kórházba szállították, meghalt.

— **Vakmerő tolvaj.** Hegymegi Rudolf sokszor büntetett csavargó, amíg Murvai János bérkocsis eltávozott az állomáshelyéről, felült a bakra és kihajtott egyenesen a vasutra. Akkor érkezett meg Ádamosy Béla csendőrfőhadnagy, akinek csomagját a 6 sz. hordár mindjárt fel is rakta a kocsira, jelezvén, hogy a főhadnagy is jön mindjárt. Alig távozott a hordár, Hegymegi a csomagokkal elhajtatott. Nem juthatott azonban messzire, mert a rendőrség letartóztatta.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az ágost. hitv. ev. elemiiskola karácsonyfájára és szegény gyermekek ruházására a következő adományokat vettük: Trnka Ferencz 20 kor., Krämer Lajos 10 kor., Ormós Gáborné 5 kor., özv. Boczkó Sámuelné 4 kor., Reisinger József 4 kor., Májor János 7 db. ing és harisnya, Félégyházy János egy doboz szalonzukor, Zimmermann Gyuláné 100 db. alma, Ganovszky Lajos 50 db. narancs. Fogadják a jöszivü adakozók ezen adományokért hálás köszönetünket. Debreczen, 1904. december 27. Materny Lajos főesperes-lelkész.

— **Debreczeni birtokváltások.** Nagy Lajos és neje Szegedi Eszter veszik a debreczeni 7700. és 7071. sz. jtkvben foglalt, összesen 36 hold 800 négyszögöl ondódi földet Nagy Mihálytól 30800 kor. — Kis Sándor és neje Lukács Zsuzsánna veszik a debreczeni 6718. sz. jtkvben foglalt 1 hold 290 négyszögöl köntöskerti szőlőnek Kis Zsuzsánnát illető 1/2 rész illetőségét 1000 kor. — Ifj. Györfi István és neje Bányai Erzsébet veszik a debreczeni 8294. sz. jtkvben foglalt Mester-utca 43. sz. ház felerészét id. Györfi István és neje Szabó Rákheltől 1500 kor. — Teremi Gábor és neje Gönczi Juliánna veszik a debreczeni 1818. sz. jtkvben foglalt 5 hold 525 négyszögöl ujosztású földet Ecsedi István és neje Szücs Erzsébettől 4000 kor. — Kerékgyártó Imre és neje veszik a debreczeni 3456. sz. jtkvben foglalt 480 négyszögöl csapó-kerti szőlőt Szilágyi Jánosné Balogh Zsuzsánnától 1200 kor. — Sinka Sándor és neje Péchy Erzsébet veszik a debreczeni 1629. sz. jtkvben foglalt Darabos utca 46. sz. házat Seres Mihály és társaitól 14250 kor. — Barcza Barna veszi a debreczeni 7811. sz. jtkvben foglalt 1 hold ujosztású földet Nagy János és neje Novák Esztertől 550 koronáért.

— **Meglopott iskolaszolga.** A főreáliskola szolgálja, Kozkoly Kálmán panaszt emelt a rendőrségen, hogy távolléte alatt szombat délután ismeretlen tettes a lakásába behatolt, a szekrényt feltörte és onnan 58 korona értékű holmit és némi készpénzt ellopt. A vakmerő tettest nyomozták.

— **Télikabáttolvaj lakó.** Rukey János Jókai-utca 11. sz. a. lakosnál volt szálláson Roják Bertalan. A drága lakó jó csomó adósságot csinált és mikor látta, hogy Rutkay türelme fogyni kezd, bucsút mondott neki titokban. Emléklül azonban

magával vitte derék házigazdája télikabátját, aki feljelentette a hűtlen lskóját a rendőrségen.

— **Zene-estély a Magyar-Király kávéházban.** Napról-napra fokozottabb látogatottságnak örvendő, pompásan berendezett Magyar Király kávéházban ma este Kiss Béla teljes zónekarával hangverseny tart. A figyelmes és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávé gondoskodik.

— **Általánosan legjobbnak elismert Orosz gummi sárczipők csakis Békés Lajosnál kaphatók.**

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme** Piacz-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál lévő kirakalban látható.

— **Kedélyderítő, tréfás (Juz) tárgyak érkeztek** tréfás tombola nyerelemények Mentze Henrik ujdonságok áruházába.

— **Ujévi szerencse malaczkok,** teljes tombola felszerelések, czélszerű ajándéktárgyak olesón kaphatók Mentze Henrik ujdonságok áruházában.

TÁVIRATOK.

Nogi tábornok megsebesült.

London, december 27. A portarturi erődöket ostromló japán csapatok vezére, Nogi tábornok az utóbbi harcokban *sulyosan megsebesült.* A karját több golyó fúrta át. A tábori kórházban, Dalnyban ápolják.

Meggyilkolt 80 éves öreg ur.

Székesfehérvár, december 27. Gondol Gábor nyugalmazott miniszteri tanácsost, aki állandóan iváncsai földbirtokán tartózkodott, meggyilkolva találták lakásán. A testébe több golyó furódott. A vizsgálat megállapította, hogy rablás nem történt. A 80 éves aglegény a gazdasszonyával élt. A csendőrség a rejtélyes gyilkosság ügyében széleskörű nyomozást indított.

Mi lesz a Házban holnap?

Budapest, december 27. A képviselőház holnapi ülése iránt rendkívül nagy az érdeklődés. A szövetkezett ellenzék, ha Perczel Dezső akarna elnökölteni, még *erőhatalommal is megakadályozná benne.* Előreláthatólag Tisza István kérni fogja az indemnitást, mire *Andrássy Gyula* elő fogja terjeszteni a békés kibontakozás feltételeit. Beszélni fog *Apponyi Albert* gróf is a szövetkezett ellenzék nevében és ki fogja jelenteni, hogy minden más kormánynak megadják az ideiglenes kormányzás eszközeit, — *de a Tisza kormánynak nem.* Miután arra nincs kilátás, hogy Tisza engedjen, előrelátszólag ezzel véget is fog érni az ülés, hacsak nem készül megint valami meglepetés.

Az ellenzék hangulata.

Budapest, december 27. A szövetkezett ellenzék vezérlőbizottsága ma este Kossuth Ferencz elnöklete alatt ülést tartott, amelyen megjelent

gróf Károlyi István is, akit éljenzéssel fogadtak. Kossuth megnyitó beszédében kifejtette, hogy ha nyílt törvénysértéssel ex-lexben is elrendeli a kormány az új választásokat, azért a kormány lesz a felelős. Ha felszólítja az ellenzéket holnap Tisza az indemnitás megadására, felkéri Apponyit, hogy az érdemleges választ adja meg rá, Apponyi készséggel elfogadta a megbízatást. Az ellenzéki képviselők, akik valamennyien hazaérkeztek már a vidékről, zsufoltig megtöltötték a Kossuth-pártkör helyiségét. A hangulat rendkívül lelkes.

Port-Artur ostroma.

London, december 27. Csifuból jelentik, hogy Port-Artur ellen 5000 japán intézett támadást 22-én. A japánok megtámadták a Pelicsvang hegyet, ahol az oroszok géppuskáikkal iszonyu pusztítást vittek végbe soraikban. A japánok ennek daczára is folytatták támadásaikat és éjfélkor vakmerő és gyilkos szuronyroham után elfoglalták az összes külső, orosz védelmi vonalakat az Icsan dombokon. A japánok 600 halottat vesztek.

Montignoso grófnő megőrült?

Bécs, december 27. A drezdai udvar a legszigorúbban ragaszkodik Montignoso grófnő elméleti állapotának alapos megvizsgálásához és szorosabban való őrzéséhez. A száz király és udvar lelketlensége nagy felháborodást okozott a toscaniai udvarnál.

Az elkeseredett Tisza-pártiak.

Budapest, december 27. Nagyon nyomott a hangulat a Lloyd-klubban a közelgő választások miatt. A kormánypártiak nagyon el vannak keseredve, mert kerületeikből a legrosszabb hírek érkeztek és félnek a választásoktól.

Kuropatkin jelentése.

Pétervár, december 27. (Hivatalos.) Kuropatkin fővezér jelenti, hogy 23-án nagyobb vadászcsapat Verziotti kapitány vezetésével a Linakinpu falu körül megtámadta a japánokat. A vadászok a gunyhóig nyomultak és robbanó gránátokat dobtak a házak közé. Veszteségünk nem volt.

Törvénykezés.

Tolvaj cseléd. Nagy Erzsébet báránai születésű 19 éves cseléd a gazdájától, Steinacker Auréltól több száz korona értékű ékszert és ruhaneműt lopott. A főtárgyaláson a hosszú ujjú leányzó azzal védekezett, hogy részeg volt és csak otthon vette észre, hogy idegen holmi keveredett a batujába. A törvényszék két hónapi fogságra ítélte a tolvaj leányt, aki sietett megnyugodni az ítéletben, amely jogerős.

Az unoka halála miatt. Gondatlanságból okozott emberölés vétségéért került a vádlottak padjára özvegy Futó Imréné Kovács Sára 60 éves hosszú-

pályi lakosnő, mert szeptember 23-án nem vigyázott a felügyeletére bízott 2 éves Erzsébet nevű unokájára, aki a kútnál levő meszes dézsában addig játszadozott a mésszel, míg ugyössze nem égette kis testét, hogy másnapra belehalt. A törvényszék a sok enyhítő körülmény tekintetbe vételével felmentette. Az ügyész felebbezett.

Elítelt betörő. Nemrég fogta el a rendőrség Gubóczy Lajos csatári születésű, 45 éves nagyváradi műkertészt, aki 1900 június 30-án éjjel a debreczeni közpórház irodájába az ablak bezúzása után betört és az asztaliókokból, amelyeket rendre felfeszített, 467 korona 44 fillért lopott el. A törvényszék 2 évi és 8 hónapi fegyházra ítélte, amiben megnyugodott. Az ítélet jogerős.

Az özbüntetések. A törvényszék a többször is jogerősen elítelt özbüntetését a kevetkezőkép határozta meg: Kádár Borbála 4 évi és 8 hónapi fegyház, Ozsváth András 1 évi és 9 havi börtön; F. Gáspár Péter 1 évi és 5 hónapi börtön.

Bűnügyi főtárgyalások. E hó 28-án szerdán Holló Károly s 2 társa ellen eselés büntette, Tolvaj József ellen sikkasztás büntette, Tiba László ellen lopás vétsége, Gajdán Imre ellen hatóság elleni erőszak büntette. 29-én csütörtökön: Szabó Lajos s társa ellen lopás büntette, Birka Mária ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértésért, A. Rácz Mihály s 2 társa ellen súlyos testisértés büntette, Bodnár Istvánné ellen lopás büntette, Sallai László ellen közokirathamítás büntette, felebbviteli ügyek nyilvános tárgyalásai vétségei és kihágási ügyekbe; 30-án pénteken: Marjai Ferenc ellen uzsora vétségéért, Driobek Jeremiás ellen súlyos testi sértésért, Hári Sándor s társa ellen lopás büntette, Sütő Gábor ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértésért, Harsányi Lajos ellen lopás büntette, felebbviteli ügyek nyilvános tárgyalásai vétségei és kihágási ügyekben.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1904. december 27.

Készáru tartott.	
1905. októberi buza	8 80.—82
1905. áprilisi buza	10 14.—16
októberi rozs	7 10.—12
1905. áprilisi rozs	7 92.—94
októberi zab	—
1905. áprilisi zab	7 20.—22
1905. májusi tengeri	7 66.—68
juli	—
szeptemberi tengeri	—
1905. augusztusi repce	11 20.—30

REGÉNY-CSARNOK.

Rablótanya a rengetegben.

[Regény.]

18

(Orosz eredetiből.)

Eközben teljesen beesteledett. A lámpákat is felgyújtották. De a hóföreg miatt csak gyöngén világítottak a lángok.

A fiatal ember a Jarosin ház előtt megállott. Odafönt Paulovna is bizonyosan lázasan várja a hirasát . . . De mást gondolt, sarkon fordulva távozott.

— Nem mehetek be! A megvető pillantását semennyiért sem viselném el.

Mind későbbre vált az idő és Vladimir, a prémes bundájába burkolódván, még mindig a pétervári utcákon bolygott.

Már mindent megpróbált, de nem nyugodott az idegzete. Ujabb terveken gyötrődött. A becsvágja még az épületbe kergeti; mintahogy főnökének a megvető, szurós tekintete elől a fürgeteges éjszakába menekült. Önmagát hajszolta. Hát ő ilyen tehetetlen hivatalnok? Mert ezzel a tizenkét maflával, a kik hasonlólag sikertelenül kutakodtak, nem törődött. Öt fényes pályafutás kecsegtette és most a Jarosin holttestén keresztül neki is a semmibe kellett buknia. Örjítő helyzet.

Kaland a Néva-partján.

Egyszerre csak azon vette észre, hogy a Néva partjára bolygott ki. Itt még vadabul fűtült a szél.

A folyó fagyos, jégtáblás fekete-hullámai zajosan csapkodtak a partokat. Időnként recsegés, ropogás, csattogás rivajgása harsagott fel. Az egymásra torló jég tömbök csapódtak a hidlábakhoz.

Vladimir néhány pillanatig a hullámok fölé telepedett vaksötétséget bámulta. A közelében levő lámpa alig szembetűnő sugárakat lövelt a sötétségbe.

A fiatal ember megrázkódott. Mintha valami női alak surrant volna el mellette? Hogy a lépteit nem hallotta, elég érthető volt. Bokán-felül ért a hó és a vihar veszedettül bömbölt, tördelvén a lombvesztett ágakat.

De hiában erőltette a szemét. Azt az alakot elnyelte a sötétség; mintha más élőlény nem is lett volna ezen a tájon . . .

Vladimir ennek daczára gyorsan neki indult. A nagy Néva hidat tíz perc alatt érhetette el; de egy kis kerülővel.

Ez utközben ismét a parthoz közeledett és egy nő alak csakugyan feltűnt előtte. . . . A földön térdelt és a viharzó szél kapkodta, lobogtatta a megoldódzott kendőjét.

[Folytatjuk]

Ujévi ajándékul

Zsebkendő, Nyakkendő,
Gallér, Ing, Kézelő,
Harisnyák, Kötények,
Kávés terítékek,
Függöny, Szőnyeg,
Pamlag, ág- és asztalterítők,
Kocsi takarók

nagy választékban kaphatók

Donogán és Somossy

czégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

INDRA TEA

a legjobb és legfinomabb tea a világon! Melange a legfinomabb és legerősebb china, ceylon- és indiai teákból, kapható a jobb fűszer-csemege kereskedésekben és a grogueriában. — Nagyban szétküldés: **Indra tea import company, Triest.**

Eladó

saját termésű fajtiszta borok:

1902. évi termés 50 Hl.
 1903. „ „ 100 „
 1904. „ „ 200 „

A diószegi állomás mellett minden időben igen könnyen elszállítható.

Pinczét a vevő 1905. augusztus 15-ig díjmentesen használhatja.

Értekezhetni **Berger Ignác** és fia **B.-Diószegen**.

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra, valamint helybeli és vidéki pénzügyintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyvezetője.

A legszebb és leghasznosabb újévi és alkalmi ajándék
egy jó varró és himzőgép

mely a legjobb minőségben szerezhető be

Schweitzer Testvérek

özég

varrógép és kerékpár áruházában
DEBRECZEN, Piacz-u. 56. sz.,
 a megyeház mellett.

A divatos műhímzésben ingyenes oktatást adunk úgy helyben, mint vidéken. Gépeink jószágért

6 évi írásbeli szavatoltságot vállalunk. Eladások kedvező részletfizetésre is a legmértékesebb árak mellett.

Blattner Béla

órák üzlete

DEBRECZEN, Kossuth-utca 4. szám.

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelő dusan felszerelt

óra üzletét és óra javító-műhelyét.

Valódi svájci zsebórákat, lánczókat, feli, kongütő, inga, asztali és ébresztő órákat a legegyszerűbbtől a legfinomabb minőségig.

Mindennemű órák javítását gyorsan és jutányos árakon 1 évi jótállás mellett eszközölöm.

Régi arany és ezüst tárgyakat, vagy töredékeket a legmagasabb áráért beváltok vagy kicserélek.

Arany és ezüst ékszerek javítása a legolcsóbb árak mellett eszközöltetik.

Helybeli és vidéki megrendeléseket pontosan és lelkiismeretesen teljesítik.

Finom Ruhaszövetekből,
ruha- és bluz-selymekből

állandó és nagyszabású

Maradék Vásárt

tartunk fenn.

Bosznay J. és Társa

nőidivat és szőnyeg áruház
DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Siessen már kérem mert elkésik!

Még most tart az olcsó vásár

vásároljon

Bundát, kabátot, öltönyt
és gyermekruhát

Minden olcsó, olcsó, olcsó

Ez még soha sem létezett!

Ne tévessze el a czimét

Egyedül csak

a Csanak fűszerüzlete mellett.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Je cherche une dame, ou un monsieur parlant et enseignant très bien la langue française. Honoraire: ou un très bon diner ou souper quotidien en cercle familial, ou un honoraire pecuniaire.

20 kr. 25 drb. névjegy Horovitz Zsigmond papírüzletében Debreczen, Piacz-utca 12. Stenczinger-ház.

A ki Bona Fortunató kőfaragót keresi, megtalálja: Homokkert utca 75. sz.

Eladó ház. Hadházi-ut 5. sz. Csapó-utca végén boltnak, korcsmának igen alkalmas hely. 10 évig adómentes, igen kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni Botos rendőrügynöknél a vasutnál,

Nyolczas Suttleworth kazán ez évi nyomattal új csövekkel olcsón eladó. Csapó utca 28. szám.

Jó házilag készített borecet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Január elsejére a piacon vagy közelében egy két szobás garson lakás kerestetik. Czimek a kiadóba küldendők.

Csinosan butorozott külön bejáratu szoba azonnal kiadó. Széchenyi utca 27.

Wertheim pénzszekrény megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

50 hectoliter 1880. 1885. és 1886 os igen nehéz diószegi bakator 35 frtjával, kisebb részletekben is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Nyugalmozott uriember állandó irodai alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Czime a kiadóhivatalban.

Yost-írógép kevéssé használt félárban eladó József k. herezeg-u. 26. sz. emeleten. Telefon szám 231.

Gymnasiumi polgári és elemiiskolai tanulóknak órát adok. Vizsgálatokra, érettségire is, 5 hó alatt előkészítek; szegénysorsukat teljesen ingyen. Czim „Joghallgató” Késes utca 6. szám.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

Eladó földbirtok Hajdúvármegyében, vasut allomáshoz egy óra járásnyira, 1040 katasztralis hold területű szántó, rét és legelőből álló földbirtok, uriak és gazdasági épületekkel, továbbá teljes gazdasági felszereléssel és lábas jószágokkal együtt igen kedvező feltételek mellett eladó. Az új tulajdonos 1905. január 1 jétől élvezzi a birtok haszát és fizeti terheit, a birtokba teljes beköltözés azomban 1904. márczius 31 én esetleg egyezség alapján más határidőben is történhetik. Közelebbi értesítéseket és felvilágosításokat nyújtó meghatalmazott czimét megtudni a lap kiadóhivatalában.

Szélűző, görocsillapító

Bibergeil-csöppek.

Egy az étvágyat gerjesztő és az emésztést előidéző házi szer.

== Egy üveg ára 1 kor. ==

2 üvegnél kevesebb (Utánvét K 2.50) postán nem küldetik. — Kapható

Julius Bittner's gyógszerésznél
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

A Csapó-utca 52. sz. ház

(áll egy 5 szobás uri lakásból s egy 5 szobás kényelmes lakásból, gáz- és vízvezeték, fürdőszobából, bőséges és czélszerű mellékhelyiségek, továbbá egy boltból, korlátlan italmérségi joggal, évi nyers jövedelmezősége 2700 korona, vendéglő- vagy kávéházi üzletnek is igen alkalmas, szabad kézből eladó.

Értekezhetni ugyanott legczélszerűbben délután 2—4 óra közt.

Az üzlet teljes felosztása miatt
hatóságilag engedélyezett

végkiárulás Szifft Aladár

Piacz-utca 24.

legalkalmasabb **karácsonyi és ujévi** ajándékoknak ajánlja a még raktáron lévő árukat, melyek minden elfogadható áron

végkiárúsítatnak.

A kiárulás már csak rövid ideig tart.

➡ Az üzlethelyiség kiadó ➡

A Dr. Berses-féle

hajszesz és hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj molyosodását. — Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növést és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg hajszesz ára 1—2 korona.
1 tégely hajkenőcs ára 1 korona.

Kapható:

MIHALOVITS J. gyógszertárában
DEBRECZEN, Fő tér 31 sz.

Aláírási felhívás!

A HAJDUMEGYEI NÉPBANK mint szövetkezet 1905. évi január 1-én megnyitja **második évtársulatát.**

Felhívjuk Debreczen város és vidéke közönségét ezen második évtársulathoz való belépésre.

Az általános bizalmat, melyet úgy a tőkegyűjtő, mint a hitelt igénylő közönség intézetünkbe helyezett, leginkább bizonyítja azon körülmény, hogy dacára rövid egy esztendei fennállásának, **tagjai száma már is meghaladja a 800-at kik 4500 törzsbetétre több mint 120,000 Koronát fizettek eddig be, mely összeg az évtársulatok tartamát véve alapul**

600,000 Korona törzsbetét tőkének felel meg.

Egy törzsbetétre hetenként öt éven át 50 fillér (25 kr.) fizetendő. Az így összegyűlt törzstőke várható hasznoseredménye, mely mint már eddig megállapítható

6% kamatozásnak felel meg, a tagok között törzsbetétek arányában lesz felosztandó.

A szövetkezet tagjai olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönöket élvezhetnek és pedig:

előlegképen befizetésük $\frac{9}{10}$ része erejéig, megfelelő **kezések jótállása mellett,** továbbá arany-, ezüstnemű és **érték-papír zálogra,** végül jelzálogra.

A **kölcsönök kamatai** úgy mint eddig, a törzsbetétekkel együtt **hetenként is fizethetők** és emellett jövőre a közönség kényelmére újabb előnyös ujtásokat hozunk be.

A második évtársulathoz belépő tag hitelre már most igényt tarthat, mely esetben a befizetések csak a jövő év január elsején kezdődnek, mely körülmény megkíméli az új tagokat a folyó év elmúlt heteinek és késedelmi illeteknek levonásától.

Jelentkezések a második évtársulathoz való belépés iránt **az intézet helyiségében** (Piacz-utca 26. szám a főtörzsde épületében) bármely nap délelőtt, úgy mint délután eszközölhetők.

Debreczen, 1904. november hó.

Dr. Révi Nándor, jogtanácsos.

Dr. Bruckner Ernő, elnök.